

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre **8 korona.**
Fél évre **4 „**
Negyedévre **2 „**
Egyes szám ára **40 fill.** Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 29.,
ahová a lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

Az új ipartörvény.

(P.) A kereskedelmi miniszterium kiadta az új ipartörvény tervezetét, mely az ipar gyakorlásáról, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelméről szól. A törvényjavaslat, mely 28 fejezetből és 540 szakaszból áll, március vagy április hónapban szaktanácskozás tárgyát fogja képezni, annak eredményéhez képest fog áliást foglalni a kereskedelemügyi miniszter.

A törvényjavaslat vázlatát az alábbiakban foglaljuk össze:

A törvényjavaslat I. címe (1—231. szakaszok) két részbe osztott tizennégy fejezetben az iparüzéssel foglalkozik. Az I. rész a következő hét fejezetet tartalmazza:

Az I. az iparüzési jog általános föltételeit alapítja meg. A II. fejezet a képesítéshez kötött iparokról rendelkezik. Ebben a fejezetben a tervezet az eddigi ipartörvény rendszerétől eltérőleg magában a törvényben állapítja meg a képesítéshez kötött iparágakat, fölhatalmazást adván azonban egyúttal a kereskedelemügyi miniszternek, hogy azok jegyzékét rendeleti uton kiegészíthesse. A III. fejezet az engedelemhez, a IV. fejezet pedig a telepengedelemhez kötött iparokkal foglalkozik. Az V. fejezet a reáliparjogok, a VI. a házi- és vándoripar iránt rendelkezik. Különösen két fontos kérdés kerül ez utóbbi fejezetben megoldásra. Egyik a házalásé, a másik a fogyasztóknál való megrendelésgyűjtésé.

Fontos a III. cím (257—540. szakaszai) alá foglalt munkásvédelem, a mely ismét több részre oszlik, melyek közül az I. a munkaviszonyra, a II. a munkaidőre, a III. az egészség és a testi épség védelmére, valamint a felügyeletre, végül a IV. a munkaközvetítésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. Az iparostanulók munkaviszonyának szabályozásánál nemcsak az egészségügyi követelményekre van figyelemmel a tervezet, hanem a jövő

iparosnemzedék kiképzésére is számos rendelkezéssel törekszik.

A munkaidő szabályozásánál a tervezet az Európaszerte követett irányzathoz híven a főszólyt a gyermekek, fiatal munkások és korra való tekintet nélkül a nők védelmére helyezi. Általában megtiltja tizenkét évesnél fiatalabb gyermekeknek az iparban való alkalmazását, csak kivételesen és az egészségügyi érdekek legteljesebb megóvásával engedi meg a fiatalok munkásoknak éjjel való foglalkoztatását, végül a nők éjjel való foglalkoztatása tekintetében az 1906. év folyamán erre nézve Magyarország hozzájárulásával létrejött berni egyezmény határozmányainak megfelelően számos megszorító intézkedést tesz.

Felnőtt férfialkalmazottakra nézve a tervezet nem szabályozza a munkaidőt. Csupán az üzletek nyitására és zárására időpontját határozza meg.

A munkaközvetítés három fejezetében a már engedélylyel bíró közvetítő iparosoknak iparjogát érintetlenül fentartva, jogot adva azonban a községnek, hogy az ily iparüzletet kisajátíthassa, a munkaközvetítést kizárólag közfeladattá teszi, melyet felében az állam, felében a község terhére ez utóbbi van hivatva az ipari munkaadók és alkalmazottak részére teljesen ingyenesen ellátni. Minden község, melyben a lakosok száma a tizezret meghaladja, tartozik létesíteni, a tizezernél kevesebb lakost számláló községek pedig létesíthetnek munkaközvetítő intézetet, felhatalmaztatván a kereskedelemügyi miniszter, hogy a belügyminiszterrel egyetértőleg ily községet is kötelezhessen a munkaközvetítő intézet felállítására.

A kereskedelmi és ipar-kamarák székhelyein kerületi, Budapest székes-fővárosában pedig országos munkaközvetítő főintézetet szerveznek.

A törvényjavaslat még nem teljes, a mennyiben egy része (a munkaadó és munkás-szervezetek, a

Szaktársak! Minden üzleti szükségletünket a raktár szövetkezetünkben szerezünk be, a hol is mindamellett, hogy bevásárlásainkkal önmagunkat támogatjuk, mégis mindent olcsóbban kapunk. *Ujdonságokban:* Lószőr hajbetétekben, pipere szappanokban, vasmelegítő szeszlámpákban, fogmosó vizekben, illatszerekben nagy raktár tartatik.

sztrájk és békéltetés, az ipari és kereskedelmi bíróságok, a hatóságok és eljárás) még csak most van végleges szövegezés alatt.

Az anyag oly bő, hogy arról igazságos kritikát csak alapos tanulmányozás után adhatunk, de azt már az első olvasásra konstatálhatjuk, hogy nem mindenben fogja a kisiparosság kívánalmait kielégíteni.

A képesítés megszorítása volt a kisiparosság főkvánalma, mert ebben véli biztosítását a kisipar jövőjének és haladásának. Az új törvénytervezet akként oldotta meg a kérdést, hogy csak cimbem külömbözteti meg a képzett szakiparost a kontártól. Jövőben lesz tehát (fodrász, szabó, cipész, stb.) iparos és mester. Iparos lehet mindenki, aki üzletvezetőt tart, mester csak szakképzett iparos lehet, aki a mestervizsgát letette. Az iparos csak abban az esetben tarthat tanoncot, ha az üzletvezető mesterjogon van képesítve.

Szóval marad minden a régiben, csupán cím-kérdésről lehet szó. De ezt a kis vivmányt (?) is lerombolja a 28. §., mely szerint mestervizsgát tehet az is, „aki igazolja, hogy az illető képesítéshez kötött iparral képesített üzletvezető alkalmazása mellett legalább három évig önállóan foglalkozott.“ Tehát a kontártól mester lehet. Ennyivel rosszabb az új törvény a réginél, melyet két évtized óta a pokolba kívánunk. Az eddig ösmert törvénytervezetnek ez a legsérelmesebb és a képesítés kérdésének a legkomikusabb része, mely ellen állást foglalni az egész kisiparosságnak becsületbeli szent kötelessége.

A borbély- és fodrászipar történetéből.

A «Fodrász Ujság» tárcája.

(Folytatás.)

A borbélyoknak, mivel az arra a célra szükséges fürdőszobákkal nem rendelkeztek, az alacsony sebészet gyakorlása csak mellékfoglalkozásává lőn, ők inkább a beretválásra, hajvágásra s az időszakonként felújuló dolgokra fektették a fősúlyt. A fürdősök pedig inkább az ellenkezőt cselekedték. Ők, mivel a gyógyművészet az orvosok által még mindig valamely tetszésszerű filozófia alapján gyakoroltatott, inkább arra törekedtek, hogy reális alapon álló tapasztalatuk alapján, minél mélyebben a praktikus gyógytudományok útkaiba behatolhassanak. S jóllehet, a fürdősök és borbélyok, kiknek a gyógyászat s a sebészeti tudomány terén kifejtett működéseik s korszakalkotó találmányaik csak a következő korszakban tűnnek fel, kötelességünknek tartjuk megemlékeznünk egy középkori kiváló szaktársunkról: Olivier le Dain sebészborbélyról s XI. Lajos francia király teljhatalmu miniszterelnökéről. De Olivier le Dain kegyelmes szaktársunk miniszterelnöki és sebészeti ténykedéséről, hadd beszéljen maga a mérvadó faktor: a történelem.

A kegyetlensége révén hirhedt XI. Lajos francia király uralkodása alatt Franciaországban tömérdek kőbetegben szenvedő ember volt s a király, miniszterelnökének előterjesztése folytán elhatározta, hogy a sok kőbeteg alattvalói-

Szerintem az egész új törvénytervezet, a régi ipartörvénynek generál szaft-tal való felöntése, mely illatra és látszatra kívánatosabbnak mutatkozik a réginél, de lényegileg ugyanaz, sőt egyes esetekben rosszabb.

Mindenesetre lelkiismeretes tanulmányozásra van szükség, s ennek alapján megtenni kifogásainkat, s a már előlegesen kiadott bizalmunk alapján hinni, hogy ott, ahol szükség van reá, módosulni fog a törvénytervezet.

Előljárási ülés.

— 1908. január 16. —

Jelen voltak: Joszt Péter elnök, Müller Károly alelnök, Flesch Péter pénztárnok, Réthly Árpád gazda, Ritter Mihály, Tőke Gy. Mihály, Herman János, Tóth András, Kruch Péter, Benes Károly, Fridrich Rezső, Augenföld Lajos, Flesch Domonkos, Zsivánovits Milán előljárási tagok és Paulik József h. jegyző.

Elnök üdvözli az év első ülésén a megjelent előljárási tagokat, hosszabban vázolja az évben az előljárási tagok teendőket. Szerinte nagy ipari politikai mozgalomra nincs kilátás, de ha lesz is, a legnagyobb férfi eréllyel állunk elébe s legjobb tudásunk és belátásunk szerint fogjuk elintézni.

Megemlítette a testületi ház kezelésének kérdését is, s abban való célszerű elhelyezkedést az anyagiakhoz való alkalmazkodásra való figyelemmel. Az előljárási kötelességének említette fel a testület két alkalmazottjának öregségére való biztosításának kérdését is, miről a közgyűlésnek javaslat teendő.

Végül reá mutatott a piszkos konkurrenciára, nemkülönben a fürdők ügyére, melyek ellen való munkalkodas-

nak gyógyulást szerez; természetesen, az ő saját módja szerint. A dolog így történt:

Az 1474-iki év egyik szép őszi napján Páris városának St. Severin temetőjéhez vezető utcáin rendkívül elenk sürgés-forgás uralkodott. Ezuttal azonban nem egyikéről azoknak a véres színjátékoknak volt szó, melyeket Ő Felsége „a legkeresztényebb uralkodó“ keréken vagy bitón alattvalóinak majdnem naponta rendezni szokott; hanem egy tudományos kísérletről, melyet az orvosok az uralkodó parancsára és személyes jelenléte mellett hajtanak végre: az első kőoperációról.

Az operáció sikeres keresztülvihetőségéről, a máskülönben bizalmatlan királyt miniszterelnöke. Olivier le Dain borbély győzte meg. Amidőn azonban Olivier le Dain borbély-miniszterelnök előterjesztésében azt ajánlotta a királynak, hogy az első műtetet Párisban, oly emberek holttestein kíséreltesse meg, a kik e betegség következtében pusztultak el, az dühösen rákiáltott a borbély-miniszterelnökre:

„Valóban nem hittük volna, hogy valaki fülünk hallatára oly bűnös beszédre vetemedni merészkednék. Föl te szem Olivier, hogy rögtön bocsánatot kérsz Urunk Istenünk-től azért a bűnös elvetemültségért, melyet a haiottak iránti kegyelet és tisztelet ellen elkövettél. Ha akarod, hogy ezen-tul is legkegyelmesebb Urad és parancsolód maradjunk, tanácsoljuk, gondoskodjál bölcsen róla, hogy ily elvetemedett gondolat többé meg sem közelítse romlott lelkedet.“

(Folyt. köv.)

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nal kaphatók.

egyik főcélját képezi a most alakult szövetségnek, miért azt támogatni, sőt véle együtt működni kell az előljárásnak.

Az Isten segítségét kéri az előljárásnak ez évi működésére s az ülést megnyitja.

Jelenti, hogy Könyves Kálmán, betegsége miatt a mai ülésen részt nem vehet.

Napirend 1. pontjánál a jegyzőkönyv felolvastatott s hitelesített.

Elnöki jelentéseknél az elnök jelenti, hogy Werner Bélának a segélyalapról 4 kor. rendkívüli segínyt utalt ki. Tudomásul vétetett.

Napirend 3. pontjánál a szakiskola-igazgató a szakiskola évvizsgájáról és a zsüri ítéletéről tesz jelentést, mely tudomásul vétetett.

Napirend 4. pontjánál a mesterek szakiskolájának vizsgálója január 26-ára lett megállapítva.

Napirend 5. pontjánál az elnök előadja, hogy a tavalyi közgyűlés Perin János indítványára, arra utasította az előljárásot, hogy a tagdíjnak a segélyalap javára való felemeléséről tegyen javaslatot a közgyűlésnek. Ezen utasítás beváltásának ideje elérkezvén, kéri az előljárásot, hogy ez iránt foglaljon állást. Bővebben ismerteti az indítványt, mely után ajánlja, hogy a tagdíjnak évi 4 koronával való felemelését ajánlja az előljárásnak, mely összeggel évente 8 kor. fordítatna minden tag után a segélyalap javára.

Müller Károly kevésnek tartja az összeget, szerinte nem lehetünk ily kislelkűek önmaguk iránt, mindenkinek kötelessége öregségéről gondoskodni, azért ő nagyobb összeget szeretne javasolni.

Többek hozzászólása után az előljárás elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja a tagdíjnak 4 kor. való felemelését a segélyalap javára.

Napirend 6. pontjánál az előljárás kijelölte a testületi házban azon helyiségeket, melyek hivatalos helyiségnek fel fognak használni s ez iránt való intézkedésre felhatalmazta az elnökséget.

Napirend 7. pontjánál, a folyó ügyeknél az elnöknek azon indítványa, hogy keressék meg az országos ipar-egyesület az iránt, hogy jövőben a testület közgyűlési célra megnyerje az újavárosház közgyűlési termét. Elfogadtatott.

Több apró ügyek elintézése után az elnök zárszavával az ülés véget ért.

Vélemények a borotváról.

— Interview —

(Folytatás.)

Igen jellemző és tanulságos, hogy sok olyan borbély van, aki bár tapasztalta, hogy a frissen köszörült homoru borotvával alig lehet dolgozni, de annak dacára még is csak homorura köszörültet, természetesen arra számít, hogy ha megvastagodik az éle, akkor majd beválik és képes néhány hónapig elkinlódni vele, addig, még a hajlékony részét le nem feni, akkorára a homorura köszörült borotva rendszeren a sok fenés által kivetkőzik a formájából, tehát alig hogy használható volna, ismét csak köszörültetni kell és még sem jönnek arra a konkluzióra, hogy azt, a mit egy frissen köszörült homoru borotvával csak néhány hónapi használat után lehet elérni, a francia éllel rögtön elérhető, tudniillik, hogy köszörülése után rögtön akármilyen szakállnak használható.

Semmi sem bizonyítja jobban a vastag borotvának az

előnyt és jóságát, mint az, hogy számtalan olyan borotválkozó van, a ki erősen ragaszkodik a keskeny borotvával való borotváláshoz, sőt vannak olyanok is, akik általában nem is engedik más borotvával kiszolgálni, mint keskeny borotvával, de korántsem azért, mint sokan állítják, hogy nem harsog borotválás közben az éle, hanem azért, mert majdnem minden keskeny borotvának merev a pengéje és nem hajlik-minek folytán a borotválása kellemes érzést idéz elő, de egyáltalában a keskeny borotvát nem szokás, nem is igen lehet homorura köszörülni, mert esetleg attól a nyomástól, amit köszörülés vagy szijazás közben rajta gyakorolnak, könnyen ketté törik, ergo, soknak akaratlanul is kell, hogy használják a merev borotvát, van is elég hive.

Annyi kétségtelen, hogy borotváink ellen az általános panasz addig nem fog megszűnni, míg a borotvák elrontóikat, a köszörüsöket le nem szoktatjuk arról, hogy a borotvának az erejét, a merevségét köszörülés közben ki ne szedjék. Tudok erre vonatkozólag több esetet, egyet el is mondok. Egyik kollegám kéz alatt vett egy régi kétszillagos és egész vastag francia élű borotvát, *tíz koronáért*, a borotva de facto nagyszerűen vágott, sokan meg is dicsérték érte, a kollegám azonban úgy filozófált, ha ez a borotva ilyen vastag állapotban ily jó, milyen jó lehet az akkor, ha egész vékony és köszörültette *egész vékonyra* is és eladta *egy koronáért*.

Számtalan olyan bizonyítékot tudnék még felsorolni, miáltal még jobban tudnám rektifikálni azon állításomat, hogy a vastag borotva jobban felel meg hivatásának, mint a vékony borotva, fölöslegesnek tartom azonban a további érveléseket, mert hogy helyes uton járok, bizonyítja legjobban az, hogy véleményeim már most, soraim befejezése előtt, visszhangra találtak, különösen azok értenek velem egyet, akik maguk is francia borotvakkal foglalkoznak, azoknak pedig, akik bar tapasztalták, hogy a vastag élű borotva jobb, mint a vékony élű, mivelhogy azonban a fenési módját nem ismerik és kényszerítve vannak vékony borotvakkal dolgozni, azoknak a fenésről egyet-mást el fogok mondani. Elsősorban is meg kell vizsgálni vajjon sima-e a fenőkő, ha nem, akkor köszörültessük simára, mert a sima fenőkő igen lényeges, pl. látam egyes helyeken olyan köveket, a melyek a sok fenéstől egészen öblösek voltak, már most tessék elképzelni, mennyi fáradságba kerül ilyen fenőkővön egy borotvára tiszta élt hozni, továbbá van sok szaktárs, akiknek fenés közben nemcsak a fenőkőve, hanem az egész teste mozog, már pedig az is fölösleges, mert mert a fenéshez nyugalom és türelem kell, ha tudunk pl. 2—3 óra hosszat el billiárdozni, akkor legyen 10—15 percig türelmünk a borotvánkat rendbehozni. A francia borotva fenésével főleg oda kell kulminálni, hogy *egészen tiszta legyen az éle*, azt legkönnyebben elérhető, hogy ha tükör sima kövön, egyenes és egyforma huzásokkal, a fenőkő mozgása mellőzéseivel, minden 4—5 huzás után körmünkön át megkiséreljük, hogy tiszta-e az éle, ha nem, akkor ezen eljárást folytatjuk mindaddig, míg az éle nem tiszta. Nota bene a francia élű borotvát sokáig nem szabad fenni, ha már nagyon vastag az éle, akkor fenés közben erősebb nyomást gyakorolhattunk. Ha a francia élű borotva tiszta élű, akkor a legerősebb és a legkényesebb, szóval minden szakállt játszani könnyedséggel lehet leborotválni, az éle pedig rendkívül tartós, főleg ha jó heveder szijunk (gurtni) van hozzá.

Nagyon gyakran előfordul, hogy a frissen köszörült francia élű borotva nem akar vágni, sőt sokáig használhatatlan, ilyenkor többnyire maga a köszörüs az oka, mert

Eredeti ROXO borotvák és élfinoító kövek eggedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

vagy az élszálnak nem egyforma a vékonysága, vagy nem egyforma a pengéjének a szélessége, többnyire elő a hegyénél szélesebb, az ilyen borotvákat már maga a köszörüs sem tudja megfenni, ha tehát lelkiismeretlen, akkor nem javít rajta, hanem odaadja használhatatlan állapotban. Hogy azonban ennek se legyünk kitéve, ajánlok egy teljesen új köszörülést, nevezzük el ennek a köszörülésnek az élet „magyar él”-nek, ha tehát köszörültetünk, kérjük a köszörülést, hogy olyképen köszörülje a borotvát, hogy a pengéjének a vékony része ne legyen szélesebb egy gyújtó szábnál, hogy a köszörüs könnyebben megértse, köszörülje a borotvát $\frac{1}{4}$ franciúra, vagy $\frac{1}{4}$ homorura, főleg arra vigyázzon, hogy a pengéjének meg legyen az ellentálló képessége és az éle is vékony legyen, tehát a mai köszörülésnek a formája szerint $\frac{1}{4}$ francia, vagy $\frac{1}{4}$ homorunak felelne meg, véleményem szerint ilyen egy köszörülés legalább is eltart egy évig, a fenése pedig igen egyszerű lenne, ugyszintén nem fájna tőle a borotválás sem. — Szintén előre gondolom, hogy lesz néhány nagyképi köszörüs, akik ezen kérésünkre mosolyogni fognak, a tisztelt olvasóm azonban ne vegye azt zokon, én magam is mosolyogtam a köszörüsök gyarlóságán, az egyik pl. mutatott egy egész vékony borotvát és azt a kérdést intézte hozzám, hogy ha valóban szakértő vagyok, fejtsem meg ennek a borotvának a titkát, pl. a borotva a legjobb acélból készült, ő maga köszörülte, tehát a köszörülésnek egyik remeke, és még is hogy van az, hogy tiz borbélynak odaadta kipróbálás végett és — horre bile dictu — mind a tizen visszahozták! Én csak annyit mondtam: *Ennek a borotvának, mert nagyon vékony, nincs ellentálló képessége* és a köszörüs szó nélkül tudomásul vette, viszont a másik mutatott egy hosszú papírvágó ollót (a borbélyok haját nyírják vele) francia neve van: *non plus ultra*, a mi magyarul annyit jelent, hogy páratlan a maga nemében, ha valóban francia nevet kellett ennek az ollónak, miért nem nevezték el: „á la miserábl”-nak, mert a helyes elnevezése ez volna, ez az olló papírvágáshoz nagyon jó lehet, de vele egy szép hajnyírást produkálni, vagy egy erős szakállt vele szépen lenyírni, szinte lehetetlen, és szintén azért, mert nincs ellentálló képessége, egy ollónak *massivnak* kell, hogy legyen, mert csak akkor lehet vele egy haját szépen és tisztán kidolgozni, tehát csak had mosolyogjanak a köszörüsök, én is mosolyogtam. *Sapientí sat.*

(Folyt. köv.)

Wéber József.

Pályázati felhívás.

Az inasnevelés terén szerzett érdemek megjutalmazása.

Az Országos Iparegyesület át levén hatva az inasnevelés messzeható fontosságától, a kézműves-ipar rendszeres fejlődése szempontjából elhatározta, hogy az e téren szerzett kiváló érdemeket évről-évre elismerésben fogja részesíteni.

E célra a folyó évre a következő jutalmakat tűzte ki:

- egy 300 koronás jutalomdíjat;
- két 200 koronás jutalomdíjat;
- három 100 kvronás jutalomdíjat.

Fölhívjuk e pályázat útján direkte és az ipartestületek útján indirekte, egyelőre csak is fővárosban lakó kézműves-iparosokat pályázataiknak 1908. március hó 1-ig az Országos Iparegyesület (Gróf Zichy Jenő-utca 4.) való benyújtására.

A pályázatban fölemlítendő: mióta áll fönn pályázó műhelye, hány inast nevelt föl és képzett már ki a pályázó mester, mennyi van nála alkalmazásban most, melyek tanítási módszerének főbb alapelvei és mivel tudja e téren elért sikereit igazolni.

Elvileg el van határozva, hogy lehetőleg minden évben más-más iparágakbeli mesterek jutalmazása kerüljön sorra, úgy, hogy az évenként kiosztandó hat jutalomdíj lehetőleg különböző szakmák között oszoljon meg. Ha azonban egy-egy szakmában több, kiválóan érdemes mester pályázna, egy és ugyanazon évben kivételesen több, ugyanazon szakmabeli mester is megjutalmazható.

A begyűlendő pályázati anyaghoz és az első években szerzendő tapasztalatok eredményeihez képest fogja azután az igazgatóság a jutalmazásnak szakmák szerint való precízebb meghatározását megejteni.

Három évi kísérlet után az egyesület e jutalmazási akciót ki akarja terjeszteni az egész országra és a vidéki pályázatok sikeréhez képest állapítja meg azután a jutalmazás arányait és a vidékenként felváltva való beosztás sorrendjét.

Elvül azt is kimondottuk, hogy oly érdemes iparosok, a kik a beérkezés évében — a jelentkezések nagy száma, illetőleg az érdeemesítettek számának teljes volta miatt — figyelembe vehetők nem volnának, a következő évre — minden újabb pályázat benyújtása nélkül — újabb tárgyalás végett átviendők.

A jutalomdíjak fölemelése, valamint a díjak szaporítása iránt az igazgatóság a rendelkezésére álló anyagi eszközökhöz képest szabadon intézkedik.

Figyelemmel kíván lenni az igazgatóság arra is, hogy olyan érdemes művezetők és előmunkások, a kik a mestereknek az inasnevelés körül rendszeresen és sikeresen segítségére voltak, szintén jutalomban részesülnek.

A döntés előtt az illetékes ipartestület véleményét be fogjuk kérni.

A kitüntetett mesterek nevei a kereskedelmi és iparkamaráknak évről-évre oly célból fognak tudomására hozatni, hogy ezek által szélesebb körökben terjesztetvén, a nagy közönség tudomás szerezzen azokról az iparosokról, a kikhez bizalommal adhatja gyermekeit iparossá való kiképzés céljából.

Az olyan mestereket, a kiknek az inasnevelés terén kimagasló érdemeik vannak és a kiknek e téren szerzett érdemei évek hosszú során át ismétlődnek és gyarapodnak, az egyesület ezüst érmével is kitüntetheti, sőt különös méltánylást érdemlő esetekben az egyesület az ilyen rendkívüli érdemek elismerésére, illetőleg erkölcsi és anyagi jutalmazására a nagyméltóságú kereskedelemügyi minisztérium figyelmét külön föl hívhatja és oly irányban is előterjesztést is tehet a miniszter urnak, hogy új gépek, eszközök és számszámok engedélyezésénél első sorban ily elismerésre méltó mesterek vétessenek figyelembe.

Budapest, 1908. január 1.

Az Országos Iparegyesület elnöksége.

Vegyes hírek

Meghívó. A „Budapesti Borbély-, Fodrász- és Paróka-készítő Ipartestület” 1908. évi február hó 27-én (csütörtökön) a Terézvárosi Kaszinó disztermében (VI., Andrassy-ut 39.) zártkörű *Fodrászbált* rendez, melyre t. szaktársakat és becses családját tisztelettel meghívja a vigalmi bizottság. Tiszta

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

jövedelem a segélyalap, a betegs. és temetkezési egyesület és a Fodrászmesterek Védőszövetsége javára fordítatik. Jótékony-cél iránti tekintetből felülfizetéseket a „Fodrász Ujság”-ban köszönettel nyugtázzunk. Jegy-árak: Személyjegy előre váltva 3.—, pénztárnál 3.50, családjegy előre váltva 5.—, pénztárnál 6.— korona. A zenét veszp. Kiss Jancsi híres zenekara szolgáltatja. A hölgyek kéretnek egyszerű ruhában megjelenni. Jegyek kaphatók: Reisz Antal, I., Krisztina-tér 9., Deffert Gáspár, I., Tárnok-utca 3., Haáz Ignác, II., Fő-utca 2., Riesz Ferenc, III., Tanuló-utca 4., Réthly Arpád, IV., Kecskeméti-utca 14., Wiesemann Henrik, IV., Korona-utca 3., Breitfeld Alajos, V., Dorottya-utca 13., Müller Károly, V., Lipót-körut 24., Szvercek János, V., Nádor-utca 22., Joszt Péter, VI., Király-utca 32., Kellner Ernő, VI., Gyár-utca 48., Kaliska Ödön, VI., Andrássy-ut 58., Titz Gyula, VII., Erzsébet-körut 54., Flesch Péter, VII., Lövölde-tér 6., Bak Sándor, VIII., Rákóczi-ut 27., Verdes Árpád, VIII., Muzeum-körut 10., Ritter Mihály, IX., Ferenc-körut 44., Benes Károly, IX., Soroksári-ut 41., Zsivánovics Milán, X., Kápolna-utca 3. fodrász-üzletekben és az ipartestület helyiségében VII., Dohány-utca 28. szám alatt. Kezdeté 9. órakor.

Eljegyzés. Ecker Józsa-t eljegyezte Mojze Péter. Gratulálunk.

Epizód egy főnyeremény körül. Hangya Márton szaktársunknak a napokban igen érdekes epizódja volt. Ugyanis szaktársunk már évek óta játszik egy sorsjeggyel, melyiknek a főnyereményét nap-nap után várja, szóval vele alszik, vele ébred. A napokban megesett azonban, hogy kihúzták sorsjegyének a számát a 300.000 koronás főnyereménnyel. Hangya, a ki a sorsjegyének a számát egyik napilapban olvasta, odáig volt a boldogságtól, hogy azonban teljesen meggyőződjön a valódiságról, mert a sorsjegy nem volt nála, a szomszédbeli kávéházból lakására, a feleségének telefonált a számért, a felesége szintén a kihúzott számot mondta. Hangya most már elmondhatta, hogy mekkora szerencse érte. Természetes egy ilyen főnyeremény nem mindennapi esemény, a híre tehát elterjedt a szélrózsa minden irányában, elannyira, hogy alig egy óra elmúltával már egy küldöttség üdvözölte őt és megkérték, hogy vállalja el a dísztagságot. Hangya meghatottan köszönte meg a kitüntést és elmondta, hogy bár üzletét már segédjeinek ajándékozta, mindamellett nem fog megfélemlkezni szaktársairól, amennyiben a borbélymesterek javára 50.000 koronát adományoz. Ezen nagylelkűsége után egyik barátjával harsogó éljenzés közben gummiradliba ült és abba a bankházba hajtatott, ahol a sorsjegyét vásárolta, hogy a főnyereményt felvegye. Mikor Hangya a sorsjegyét bemutatta, az a hivatalnok, a ki csak futólag nézte meg a sorsjegy számát, már gratulálni akarta a szerencsés nyerőt, de mekkora csalódás, észre vették, bár a számát kihúzták, de a **sorsjegy egész más.** Hangya erre a kijelentésre majd sóbálványnya vált, csalódottan hagyta el a helyiséget. Megfogadta azonban, hogy máskor nemcsak a számot, de a sorsjegyet is megfogja nézni.

Értesítés. Igen sűrűen fordulnak elő esetek, hogy a tanoncot szegődtetni óhajtó főnökök a testületi irodában a kellő okmányok nélkül jelennek meg, aminek következtében a tanonc-szerződés akadályba ütközik s e mellett a szaktársak is hiábavaló idővesztést szenvednek, mert a IV. ker. előjáróságtól, mint az ipartestületek I-ső fokú felettes hatóságától nyert szigorú utasítás értelmében a jegyzői irodának el van tiltva, hogy kellő okmányok bemutatása nélkül tanonc-szerződéseket köthessen. Ismételten figyelmeztetjük

azért a szaktársakat, hogy csakis olyan tanoncokat vegyenek fel, akiknek születési, (keresztlevél) iskolai és újraoltási bizonyítványuk meg van, mert csakis ezen 3 okmány bemutatása esetén van a testület-iroda azon helyzetben, hogy tanoncot szabályszerint lajtsromozhassa, enélkül pedig tanoncot tartani annál kevésbé szabad, mert a szegődtetés nélküli tanonc alkalmazás kihágást képez s a törvény értelmében 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő elzárással büntetetik.

Gyászrovat. Mint részvétellel értesültünk, Maróthy János jóhírű szaktársunk hirtelen elhunyt. Nyugodjék békében.

Kerületi ügyek.

I. ker. Iparos-kör „Fodrász Szakosztályának” helyisége (Szívós-féle vendéglő). Összejövetel minden csütörtökön este tartatik.

A budapesti II. ker. fodrászok köre beolvadt a II. ker. Iparos-körbe s mint szakosztály, minden hétfőn tovább működik. A II. ker. Iparos-kör fodrász szakosztályának helyisége II. ker. Fő-utca 38. szám alatt van.

III. ker. kör, Fő-tér 2. szám alatt levő Pertl-féle vendéglőben van. Összejövetel minden 1. és 15. utáni kedden este 8—10 óráig tartatnak.

IV. ker. kör helyisége Városház-utca Gömbös-féle vendéglő (Zenélőóra) van. Összejövetel minden hó 1-ső és 15. utáni kedden tartatnak.

V. ker. Fodrászok Társaskör helyisége Riesz-féle vendéglő külön termében (Szabadság-tér és Sas-utca sarok) van. Összejövetel minden 1. és 15. utáni kedden tartatnak.

VII. ker. kör helyisége Izabella-utca 29. szám (Noskó Pál-féle vendéglő külön helyiségében) van. Összejövetel minden csütörtök este 8 órakor tartatik.

A VIII. ker. kör helyisége a Putnok-féle vendéglőben van (József-körut és József-utca sarok). Összejövetel minden hó 1-ső és 15-ike utáni hétfőn tartatnak.

A Borbély és Fodrászsegédek (ujonnan alakult hazafiás) országos Egyesületének központi helyisége Budapest. IV. ker. Szervita-tér 8. szám. Hivatalos órák: Tagok felvételére minden csütörtökön este 9—10 óráig. Munkaközvetítés csakis a tagok számára minden este 9—10 óráig.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest,*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-üzlet 40 év óta fennáll, jó forgalmu, betegség miatt 350 forintért sürgősen eladó. — Bővebbet Szabó Dezsőnél, Pozsony-Szt-György, szab. kir. város.

Három tükör 1½ méter magas, három asztal, fekete márványlappal, három forgószék és egy fiókos szekrény 13 fiókkal üvegszekrényvel együtt azonnal eladó. — Bővebbet Friedrich Rezső fodrásznál I., Vár Fortuna-utca 23.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

SCHMALHAUS JANKA

hajkereskedő

Budapest, VI., Laudon-utca 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát **valódi, Párisi, Export és Angora** hajokban, melyeket bárkinek a legolcsóbb árban képes rendelkezésére bocsátani.
Valódi Angol krepp. — Supper Oxid.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váci-körut 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett **borotva-műköszörüldét** alapítottam

és raktáron tartom a legkitünőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váci-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

DR-DÓCZI:

IPAROSKATÉ
PRAKTIKUS TUDNIVALÓK
"KINCSESHÁZA"

MEGJELENIK ÉVENKINT
KARÁCSONYKOR.

400 OLDALAS ÚJ SZÖVEG
"KÖTÉSŰ KÖNYV"

ÁRA 4 KÉLŐ FIZETŐNEK 3K

MINDEN KÖNYVES
BOLTSBAN KAPHATÓ.

Hol nyomtatja bérlet-jegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG”

kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

KRAUSZ VICTOR

M Ű K Ö S Z Ö R Ü S

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is a fenti czégnél kaphatók.

==== **Árjegyzék ingyen és bérmentve.** ====

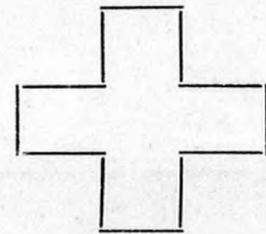
Fodrászhoz

szokotte Ön járni?

ha igen,

okvetlen kérje, hogy borotválás, hajvágás után a hirneves és minden bajtól megóvó

Alföldi fehér keresztes

S Ó S B O R S Z E S Z T

fecskendezze be az arcát és mossa meg fejét, meg fogja látni, hogy mily, **még soha** nem érzett kellemes érzése lesz és megóvódik minden infekciótól, mert előmozdítja a

hajnövesztést,

elősegíti a szövetképződést, élénkebb működésbe hozza a

vérkeringést,

meggátolja a hajhullást, hullámos és fényessé teszi a haját.
Öregek és ifjak, férfiak, asszonyok, pór és nemes, gazdag és szegény egyaránt becsüli e kiváló

S Ó S B O R S Z E S Z T.

Előállítja az

Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság

K e c s k e m é t e n.

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küld a főraktár:

L é d e r e r „M a g y a r K i r á l y”
gyógyszertár

Budapest, V., Erzsébet-tér, Marokkói-utca 2.

Óriási próbaüveg 40 fill.

Nagy üveg 1 kor. ✱ Egész nagy üveg 2 kor.

Mindenkinek saját

érdeke, hogy szükségletét ott szerezze be, ahol **kifogástalan jó árut, versenyt kizáró áron**, és hol az e szakmához szükséges **összes cikkek** kaphatók. Tehát kérem egy próbarendeléssel kísérletet tenni, személyesen vagy telefonon (48—13.) mert a legkisebb megrendelést is szívesen házhoz szállítom.

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati műszer és illatszer nagybani raktára
Budapest, VIII., József-körut 9. (Bazár-udvar.)

Van szerencsém a tisztelt fodrász és borbély urak szíves tudomására adni, hogy üzletem november hó elsőtől fogva **jóval kibővítettem** ezáltal a már úgy is **nagyválasztéku áruraktáram** jelenleg **oly dúsválasztéku**, hogy ezen szakmában a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Legujabban raktárra érkeztek nagyválasztékban **Higienikus vatta** és **puder tartályok, fertőtlenítő készülékek** és **vizmelegítők**.

Teljes üzleti berendezésekből állandóan nagy mintaraktár.

Üzleti kabátok, borotvák, haj és szakál vágógépek és **ollókból** különösen nagyválasztéku raktár és kedvező árak.

Dreszmann Károly

homoru műköszörülde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelmébe.

Palágyi Miksa

hajraktára

Budapest, VI., Szerecsen-utca 30.

Mindennemü nyers és präparált hajek.

Állandó nagy raktár minden színü és

— hosszúságu hajfonatokban. —

A legjobb hajfestőszer!

Nigrosin a legidealisabb hajfestőszer, mivel az általa festett haj oly természetes szép színt és fényt kap, hogy a legügyesebb szem sem képes felfedezni, hogy a haj festve van.

Vizben, gőzben nem változik. A napon nem mutat zöld színt, mint más hajfestőszer. Korom fekete színe is ujjafestés nélkül is hónapokig eltart. **Fodrász és borbély** uraknak nagyon ajánlható.

Eladási ár: Három pár 6.— kor., egy pár 2.40 kor.

Fodrász és borbély urak tetemes árendedményben részesülnek.

Kapható: **Rogátsy Kálmán**

drogeria és illatszer üzletében **Rákóczy-ut 10.**

GÁSPÁR TESTVÉREK

fodrászati cikkek üzletében **Erzsébet-körut 33.**

A ki pénzének nem ellensége

és kevés pénzért jó üzleti kabátot akar, az forduljon kizárólag hozzám

Grünhut Ödön szabó mester

Akácza-utca 10. (Dohány-utca sarok)

Levelező-lapi értesítésre házhoz jövök.

17 éremmel kitüntetve.

Alapított 1871

BLAŽEK ADOLF UTÓDA

BLAŽEK ADOLF NÉ

késműves és műköszörüs.

Különlegesség: villanyerőre berendezett borotva-műköszörülde

BUDAPEST,

Fő-üzlet: **IV., Egyetem-tér 5. szám.**

Fiók-üzlet: **VII., Rákóczi-ut 30. szám.**

Van szerencsém szíves tudomására adni a t. fodrász és borbély uraknak, hogy 36 év óta fennálló üzletemet meg-nagyobbítottam és raktáramat ujonnan felszerelve **1907. augusztus 1-ével Egyetem-tér 5. szám Andrassy palotába** helyeztem át, hol is olyan, Magyarországon eddig még nem létező gépet állítottam fel, melyen naponta **250—300 nyers borotvát** tudok köszörülni rövid időn belül pedig egészen új borotvákat is fogok gyártani. Dus raktárt tartok a legjobb minőségü **szakál és hajvágó gépek** és mindennemü **aczéláruból**.

Kérem a t. fodrász és borbély urak további szíves pártfogását.

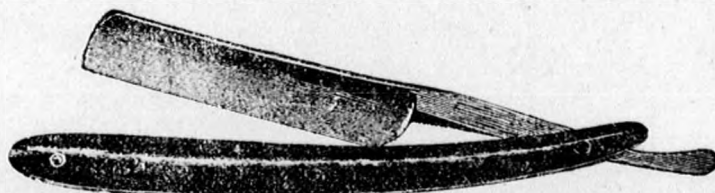
Tisztelettel

BLAŽEK ADOLF utóda

BLAŽEK ADOLF NÉ

Mindennemü javításokat és köszörüléseket elfogadok.

Árjegyzék klvánatra bérmentve küldetik.

Barabás és Koller

DRESZMANN KÁROLY cég volt alkalmazottjai

borotva homoru köszörülde villanyerővel
— és fodrászati cikkek nagy raktára —

Budapest, VI., Sziv-utca 26. (Andrassy-ut mellett.)

Elvállalnak e szakmába vágó mindennemü **köszörülést**. Raktáron tartanak a legjobb gyártmányu **aczélárukat**.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

